

NOTAS

A

Altera die, turba, quæ stabat trans mare, vidi quia navicula alia non erat ibi nisi una, et quia non introisset cum discipulis suis Jesus in navim, sed soli discipuli ejus abiissent.

Aliæ vero supervenerunt naves à Tiberiade, juxta locum ubi manducaverant panem. gratias agentes Domino.

Cum ergo vidisset turba quia Jesus non esset ibi, neque discipuli ejus, ascenderunt in naviculas et venerunt Capharnaum quærentes Jesum.

Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi, quando huc venisti?

Respondit eis Jesus, et dixit: Amen, amen dico vobis: Quæritis me. non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus et saturati estis.

Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit Deus.

Dixerunt ergo ad eum: Quid faciemus ut operemur opera Dei?

Respondit Jesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille.

Dixerunt ergo ei. Quod ergo tu facis signum ut videamus, et credamus tibi? quid operaris?

Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis manducare.

Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater natus dat vobis panem de cœlo verum.

Panis enim Dei est, qui de cœlo descendit, et dat vitam mundo.

Dixerunt ergo ad eum: Domine, semper da nobis panem hunc

Dixit autem eis Jesus: Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esuriet: el qui credit in me, non sitiet unquam.

Sed dixi vobis, quia et vidistis me, et non creditis.

Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet: et eum, qui venit ad me, non ejiciam foras:

Quia descendit de cœlo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus, qui misit me.

Hæc est autem voluntas ejus, qui misit me, Patris: ut omne, quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in novissimo die.

Hæc est autem voluntas Patris mei, qui misit me: Ut omnis, qui videt Filium, et credit in eum habeat vitam æternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die.

Murmurabant ergo Iudei de illo, quia dixisset: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendit.

Et dicebant: Nonne hic est Jesus filius Joseph, cuius nos novissimus patrem, et matrem? Quomodo ergo dicit hic: Quia de cœlo descendit?

Respondit ergo Jesus, et dixit eis: Nolite murmurare in invicem:

Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum; et ego resuscitabo eum in novissimo die.

Est scriptum in Prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis qui audivit a Patre, et didicit, venit ad me.

Non quia Patrem vidi quisquam, nisi is, qui est a Deo, hic vidi Patrem.

Amen, amen dico vobis. Qui credit in me, habet vitam æternam.

Ego sum panis vitæ.

Patres vestri manducaverunt manna in deserto et mortui sunt.

Hic est panis de cœlo descendens: ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur.

Ego sum panis vivus qui de cœlo descendit.

Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum: et panis, quem ego dabo, caro mea est promundi vita.

Litigabant ergo Iudei ad invicem, dicentes: Quomodo protest hic nobis carnem suam dare ad manducandum?

Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.

Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam; et ego resuscitabo eum in novissimo die:

Caro enim mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus.

Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.

Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me, et ipse vivet propter me.

Hic est panis, qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

Hæc dixit in Synagoga docens, in Capharnaum.

Multi ergo audientes ex discipulis ejus, dixerunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audire?

Sciens autem Jesus apud semetipsum quia murmurarent de hoc discipuli ejus, dixit eis: Hoc vos scandalizat?

Si ergo videritis Filium hominis ascenden tem ubi erat prius?

Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest quidquam. Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus et vita sunt.

Sed sunt quidam ex vobis, qui non credunt. Sciebat enim ab initio Jesus qui essent non credentes, et quis traditurus esset eum.

Et dicebat; Propterea dixit vobis, quia nemo potes venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre meo.

Ex hoc multi discipulorum ejus abierunt retro, et jam non cum illo ambulabant.

Dixit ergo Jesus ad duodecim: Numquid et vos vultis abire?

Respondit ergo ei Simon Petrus: Domine, ad quem ibimus? Verba vitæ æternæ habes.

Et nos credidimus, et cognovimus, quia tu es Christus Filius Dei

Respondit eis Jesus: Nonne ego vos duodecim elegi, et ex vobis unus diabolus est?

Dicebat autem Judam Simonim Iscariotem: hic enim erat traditurus eum, cum esset unus es duodecim.

(Joan. Cap. VI.)

***

Benedictus ergo fructus ventris tui. Benedictus in odore, benedictus in sapore, benedictus in specie. Hujus odoriferi fructus fragantiam sentiebat qui dicebat: *Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus..* Annon vere benedictus, cui benedixit Dominus? De sapore hujus fructus qui dam qui gustaverat, taliterer uctabat dicens. *Gustate et videte quoniam suavis est Dominus: Et alibi: Quam magna multudo dulcedinis tuæ, Domine, quoniam abscondisti timentibus te.* Elalius quidam. *Si tamen, inquit, gustasti quoniam dulcis est Dominus.*

Et ipse fructus de se, invitans nos ad se: *Qui edit me, ait, adhuc esuriet: et qui bibit me adhuc sitiet.* Utique propter saporis dulcedinem hoc dicebat qui semel gustatus magis excitat appetitum. Bonus fructus, qui animarum esurientium et sitiens justitiam, et esea et potus est. Audisti de odore, audisti de sapore, audi et de specie. Si enim fructus illius mortis non solum *suavis* fuit *ad vescendum*, sed etiam, teste Scriptura, delectabilis aspectu, quanto magis hujus vitalis fructus vivificum decorem debemus inquirere, in quem, teste

alia Scriptura, desiderant etiam Angeli prospicere? Cujus pulchritudinem in spiritu videbat, et in corpore videre cupiebat, qui dicebat: *Ex Sion species decoris ejus.* Et ne mediocrem tibi videatur commendasse decorem: recole quod in alio psalmo legis: *Speciosus forma p̄c̄ filiis hominum: diffusa est gratiæ in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum.*

Benedictus ergo fructus ventris tui cui benedixit Deus in æternum. Ex cujus benedictione benedicta etiam tu in mulieribus; quia non potest mala arbor fructum facere bonum.

(S. Bern. *Super Miss:*)

**

Est benedictus fructus ventris tui, Fons enim omnium benedictionum et gratiarum. B. Virginis collatarum à Deo, est maternitas Dei, quod scilicet ipsa Deum conceperit et in se incarnarit; Deus enim matrem suam omni gratia adornavit ad hoc, ut dignum se fieret habitaculum, imo ut digna esset quæ fieret mater Dei. Cui enim magis quam matri benedicat filius, et filius talis, qui simul sit Deus et homo? Elisabeth ergo, inspirante Spiritu, hic cognovit jam B. Virginem concepisse, et in ea incarnatum esse Filium Dei, quod nullo alio indicio vel signo scire poterat. «*Benedictus,*» non tantum inter mulieres ut tu; sed absolute p̄c̄ angelis, hominibus et creaturis omnibus, utpote omnium creator et Dominus. Porro, cæteri Evæ filii

omnes sunt maledicti, quia ex ea et Adamo contrahunt peccatum originale; solus Christus est benedictus, quia non est filius naturalis Adæ, sed supernaturaliter in Virgine conceptus est ex Spiritu Sancto.

Fructus ventris tui, Alludit ad illud Dei oraculum et promissum factum Davidi: «*De fructu ventris tui ponam super sedem tuam,*» Psal. CXXXI, 11, q. d. Benedictus sit filius Davidis, puta Messias Davidi quasi filius promissus, qui est, fructus ventris tui, utpote in ventre tuo ex purissimis tuis sanguinibus formatus et incarnatus. Audi S. Bernardum, serm. 3 *De Annunt.:* «*Singulariter quidem fructus ventris tui est, sed ad omnium quidem mentes te mediante pervenit. Sic nimurum, sic olim ros totus in vellere, totus in area, sed in nulla parte areæ totus, sicut in vellere fuit. In te sola rex ille dives et prædives exinanitus, excelsus humiliatus, immensus abbreviatus, et ab angelis minoratus est; verus denique. Deus et Dei Filius incarnatus, sed quo fructu? nempe ut omnes ejus paupertate locupletemur, ejus humilitate sublevemur, ejus minoratione magnificemur, ejus incarnatione adhaerentes Deo, incipiamus unus esse spiritus cum eo.*»

(A Lap. in Luc.)

At Johannes suscepto singulari supra reliquos homines gaudio, exultat in utero matris, unde et major est Prophetis. Nam alii quidem p̄ædixerunt futura, postquam nati sunt, ille autem quum adhuc esset in utero matris, gratiam talem assequutus fuit. Vide enim: Salutavit virgo Elizabetam, hoc est, prior alloqua est. Vox itaque virginis, vox erat incarnati in illa

Dei. Et idcirco etiam præcursem in utero gratia prosequutus est, et Prophetam fecit. Quæunque enim dixit Elizabet prophetice ad Mariam, non verba fuerunt Elizabet, sed infantis; os autem Elizabet tantu ministravit, sicut et os Mariæ ministravit Filio Dei, qui in utero ejus erat. Quippe quum exultasset puer in utero, tunc impleta est Spiritu Elizabet. Nisi enim puer exultasset, non prophetasset illa. Itaque sicut dicunt Prophetas primum mente excedere. et divinum quid pati, ac tum denique prophetizare: ita et Johannes forte prius saltavit, ut divinum quiddam patiens, postea per os matris prophetizavit. Quid autem prophetizavit? Benedicta tu in mulieribus. Deinde, quia multæ sanctæ mulieres pepererunt improbos, ut Rebecca Esau, dicit: Sed et fructus ventris tui benedictus. Alter quoque intelligi potest: Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Benedictus enim solus Deus, sicut David dicit: Benedictus qui venit, Consuevit enim scriptura conjunctio nem, et pro enim accipere, ut: Da nobis auxilium, et vana salus hominis, hoc est, vana enim salus hominis. Et iterum: Tu iratus fuisti, et nos peccavimus. Fructum autem ventris Dei genetricis dicit Dominum, et ideo sine viro conceptum. Pueri enim alii, fructus sunt patrum: Christus vero ventris Mariæ fructus; ipsa enim sola hunc fructum protulit.

(Thopph. in Luc. c. I.)

Dixit Elisabeth, *et benedictus fructus ventris tui*, quod Angelus Gabriel in Annuntiatione non dixerat, quia nondum Christus erat conceptus in utero virgineo, sicut quando in visitatione hæc gesta sunt. Dicitur autem Christus Dominus be-

neditus, tum propter se, cum in eo habitet omnis plenitudo divinitatis, tum etiam propter nos. Ad Ephes. I. *Qui benedixit non in omni benedictione spirituali in Christo*; non enim Dominus meus Jesus sibi retinuit benedictionem, sed etiam, nobis communicavit, ut verus Rex et Dominus; et nota, quod Christus non dicitur benedictus inter homines, sicut Virgo dicitur benedicta cum limitatione inter mulieres; sed dicitur absolute, et omni genere benedictus. Deinde, quia de Virgine ad mulieres, de creatura ad creaturam potest dari aliqua comparatio: de Creatore autem ad creatura nulla

Dicitur, *Fructus centris tui*; quia sine ope viri fructus iste prodiit de utero Mariæ, ut notat Lostrensis. Secundo, nomine fructus appellatur, ut fiat allusio ad promissionem Davidi factam: *de fructus ventris tui ponam super sedem tuam*. Tertio, ut expendit Tolet. *annotat.* 119. Elisabeth Christum fructum vocat; hoc enim nomine confitetur in nostram utilitatem, ac commodum, carnem sumpsisse sicut fructus est in utilitatem, et nutrimentum comedentium. *Dominus virtutum nobiscum, susceptor noster Deus Jacob,* Ps. 45. n. 5. Ubi est sermo de adventu Filii Dei, in nostram carnem; tunc dicitur *Deus virtutum*, quia ipsas virtutes nobis dedit, et communicavit. *Susceptor noster Deus Jacob:* sed quare potius hic dicitur Deus Jacob, quam Deus Abraham, vel Isaac?

Deus Jacob est ille nominatus in benedictione ejus: *Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguedine terræ abundantiam frumenti, et vini.* Genes. 27, num. 28. In adventu suo Deus Jacob appellatur, quia in illo omnem rorem cœli, et fructum pinguedinis terræ nobis donavit, Guerr. Abbas serm. 2. de *Annuntiat.* ait: *Ab hoc ergo die* (scil. adventus ejus) *Dominus virtutum*

*tum nobiscum, secusceptor noster Deus Jacob; quia hodie est
Domini assumptio nostra, ut in habitet gloria in terra nostra.
Profus hodie benedixisti Domine terram tuam, illam bene-
dictam in mulieribus: hodie dedisti benignitatem Spiritus
Sancti, ut terra nostra daret benedictum fructum ventris tui.*

(Sylveira, Visit. ad Eliab.)

PANEGÍRICO

DE LA

INMACULADA CONCEPCIÓN

Predicado en la Real Capilla de Palacio, el día 8 de Diciembre de 1902,
ante S. M. el Rey Don Alfonso XIII

ESTABA PRESENTE TODA LA REAL FAM'LIA

Celebró la Misa de Pontifical el Excmo. y Rvmo. Sr. Nuncio
de Su Santidad.